

Lange termijnbegrotingen Melkveehouderij vanaf 2015

Deze notitie geeft een aanzet voor de discussie over de melkprijsontwikkeling ten behoeve van de saldobegrotingen 2015. Deze begrotingen zijn mede tot stand gekomen door financiering vanuit ZuivelNL. Bij de laatste saldobegrotingen in 2014 is de gemiddelde melkprijs tot en met 2024 ingeschat op € 34,50 per 100 kg melk bij een levering van 600.000 kg, excl. BTW en exclusief weidemelktoeslag en bij 4,40% vet en 3,50% eiwit. Voor andere vet- en eiwitgehalten wordt een formule gehanteerd van:

$$\text{Melkprijs } 2014\text{-}2024 = 3,35 \text{ (2013: } 3,26) \times \text{vetgehalte} + 6,69 \text{ (2013: } 6,52) \times \text{eiwitgehalte} - 3,65 \text{ inhouding.}$$

De lange termijn melkprijs is gebaseerd op de melkprijs van FrieslandCampina plus een inschatting van de melkprijs voor de komende 8-10 jaar op basis van voorspellingen van de zuivelmarkt door OESO/FAO, gecombineerd met de inschattingen van de experts die deelnemen aan het overleg.

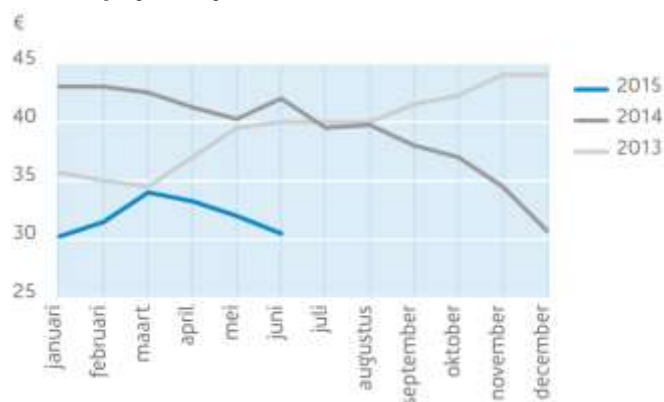
Melkprijs 2014

De melkprijs van FrieslandCampina is in 2014 een fractie gedaald naar € 41,24 per 100 kg melk met 4,41% vet en 3,47% eiwit. Deze melkprijs bestaat uit de garantieprijs en de prestatietoeslag, maar exclusief de reserveringen op naam via de uitgifte van ledenobligaties en exclusief toeslagen¹.

Tabel 1. Melkrijzen FrieslandCampina 2008 t/m 2014 (Bron: Jaarverslagen FrieslandCampina)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Garantieprijs	35,89	26,4	32,39	36,94	33,87	39,45	39,38
Prestatietoeslag	0,48	0,59	1,23	1,10	1,42	1,81	1,86
Melkprijs	36,37	26,99	33,62	38,04	35,29	41,26	41,24
<i>uitgifte</i>							
<i>ledenobligaties</i>				0,73	0,95	1,23	1,07
<i>melkprijs leden</i>				38,77	36,24	42,49	42,31
<i>weidemelkpremie</i>				0,03	0,32	0,31	0,29
<i>bijzondere</i>				0,12	0,12	0,10	0,10
<i>toeslagen</i>				38,92	36,68	42,90	42,70
<i>melkprijs +</i>							
<i>toeslagen</i>							

Garantieprijs t/m juni 2015

De gemiddelde FrieslandCampina garantieprijs van januari t/m mei 2015 is € 32,20. Dit is flink lager dan de garantieprijs in 2014. Na een lichte stijging in de eerste maanden is de garantieprijs sinds april weer aan het dalen. De garantieprijs van juni (€ 30,50) is € 1,50 lager dan in mei.

¹ De toeslagen zijn in 2014 gemiddeld voor weidemelk € 0,29 en voor bijzondere toeslagen gemiddeld € 0,10. Deze bijzondere toeslagen zijn voor Campinamelk, voor biologische melk en voor Landliebe.

Ontwikkeling (wereld)marktprijzen melk de komende jaren

Gedurende 2014 daalden de wereldmelk- en zuivelprijzen als gevolg van dalende voerkosten en toegenomen productie. Om te komen tot een voorspelling van de melkprijsontwikkeling voor de komende jaren kan gebruik gemaakt worden van ramingen door OESO/FAO voor de ontwikkeling van de prijzen op de wereldmarkt voor de komende jaren. In het LEI-rapport (LEI 2015-041; Jongeneel en Van Berkum) is daar onderstaande figuur uit afgeleid. Na een aanvankelijke daling van de melkprijs, wordt over enkele jaren een niveau boven de € 35 per ton melk (bij 3,7% vet en 3,5% eiwit) verwacht. De kosten zullen echter naar verwachting nog harder stijgen.

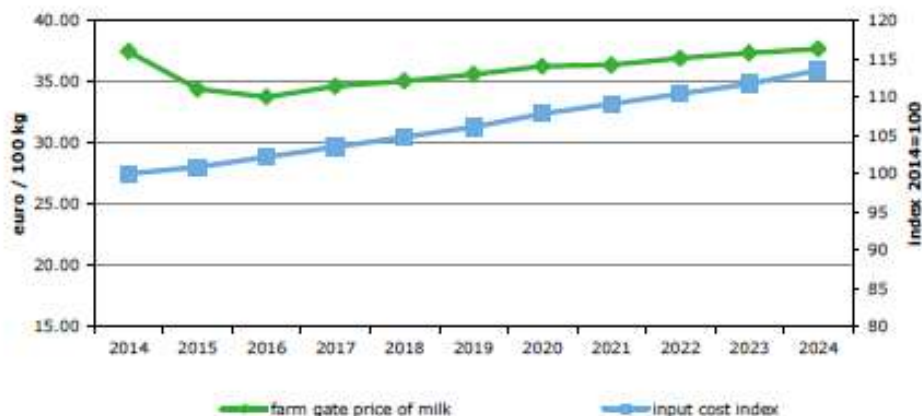

Figure 3.7 The projected producer price of milk at farm level (euro/100kg, excluding VAT; standardised at 3.7% fat and 3.5% protein) and cost index for The Netherlands
Source: based on own calculations and AGMEMOD modelling market outlook analysis

Als gevolg van de afschaffing van de melkquotering wordt verwacht dat de stijging in melkproductie, die in 2014 in gang gezet is, zich de komende 10 jaar zal voortzetten (zie volgende figuur).

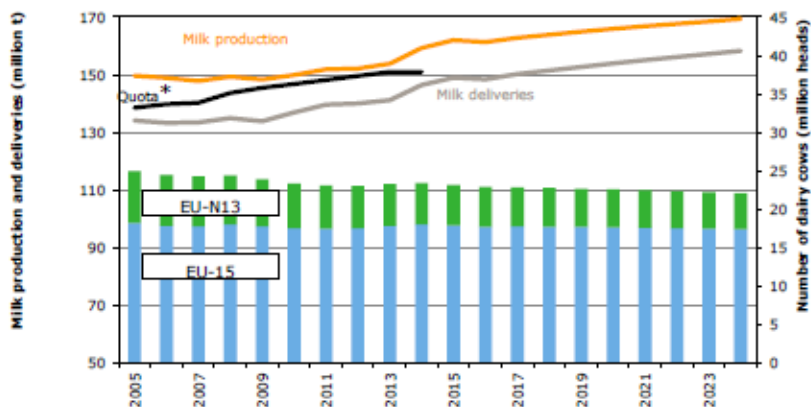

Figure 4.1 Projected evolution of EU milk production, deliveries and dairy cow herd
Source: DG Agri (2024 Prospects for EU Agricultural Markets; Brussels, 5 December 2014)

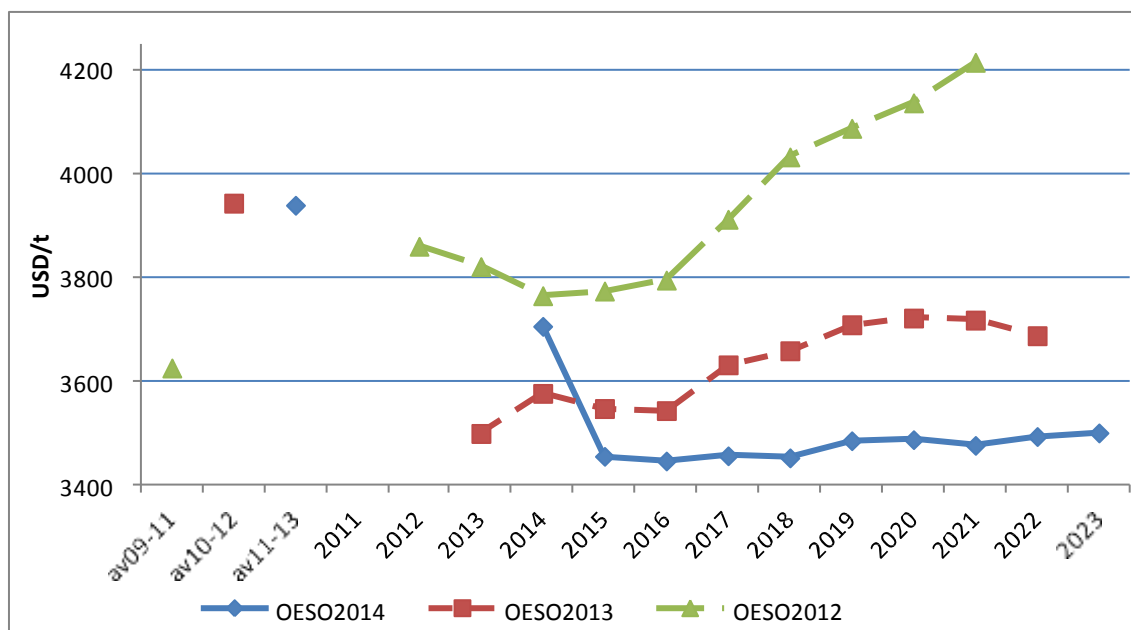
In de volgende grafieken staan de ramingen voor de ontwikkeling van de wereldmarktprijzen voor boter en mager melkpoeder² uit de gepubliceerde OESO-FAO Agricultural Outlook 2012-2021 (2012), 2013-2022 (2013) en 2014-2023 (2014).

Gezien de invloed op de uitkomsten van deze modelberekeningen zijn ook de startwaarden in de grafiek opgenomen. Zo is het geschatte (!) gemiddelde van 2011-13 (av10-13) het startpunt voor de uitkomsten van 2014.

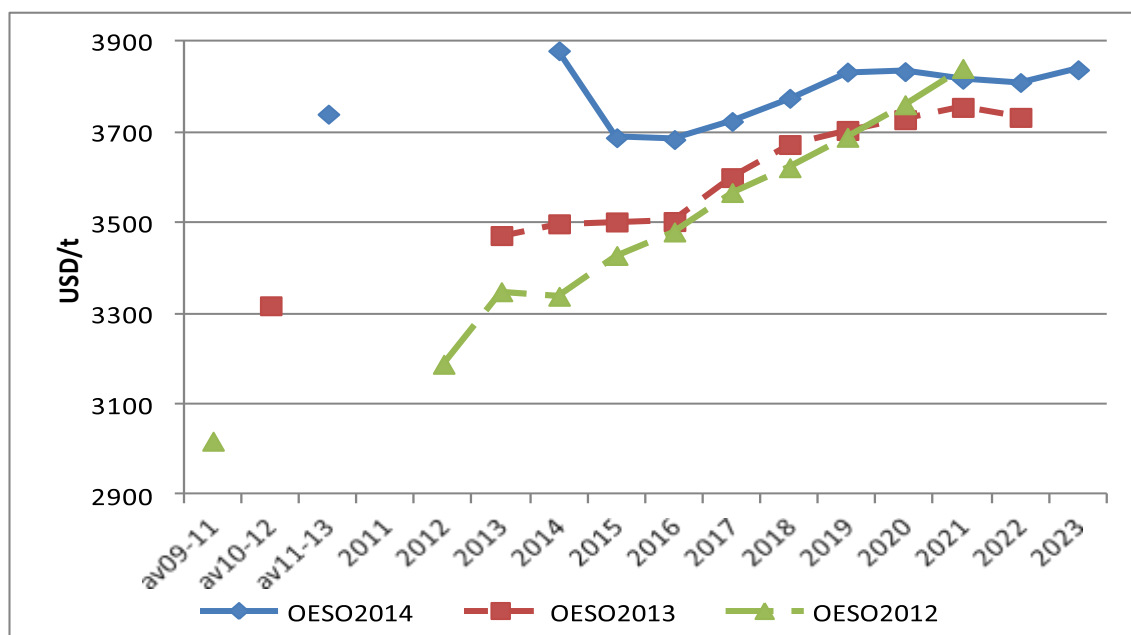
Opvallend zijn de – ten opzichte van de laatste publicatie - lagere prijsverwachtingen voor boter en hogere voor mager melkpoeder.

² F.o.b. export price, Oceania butter: 82% butterfat (table A.27.1), skim milk powder non-fat dry milk, 1.25% butterfat (table A.27.2)

Figuur 1. OESO voorspellingen van de wereldmarktprijzen (USD/t) voor boter
 Volgens publicaties 2012 (groen) en 2013 (rood) en concept 2014 (blauw)

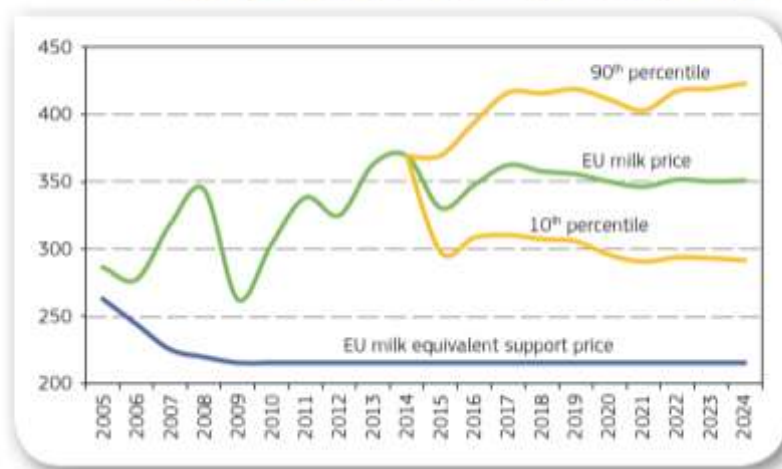

Figuur 2. OESO voorspellingen van de wereldmarktprijzen (USD/t) voor mager melkpoeder
 Volgens publicaties 2012 (groen) en 2013 (rood) en concept 2014 (blauw)

Figuur 3 Verwachte ontwikkeling melkprijs EU, volgens studie EU-commissie

Graph 3.4 Projected price and possible paths for EU farm-gate milk price (real fat content, EUR/t)

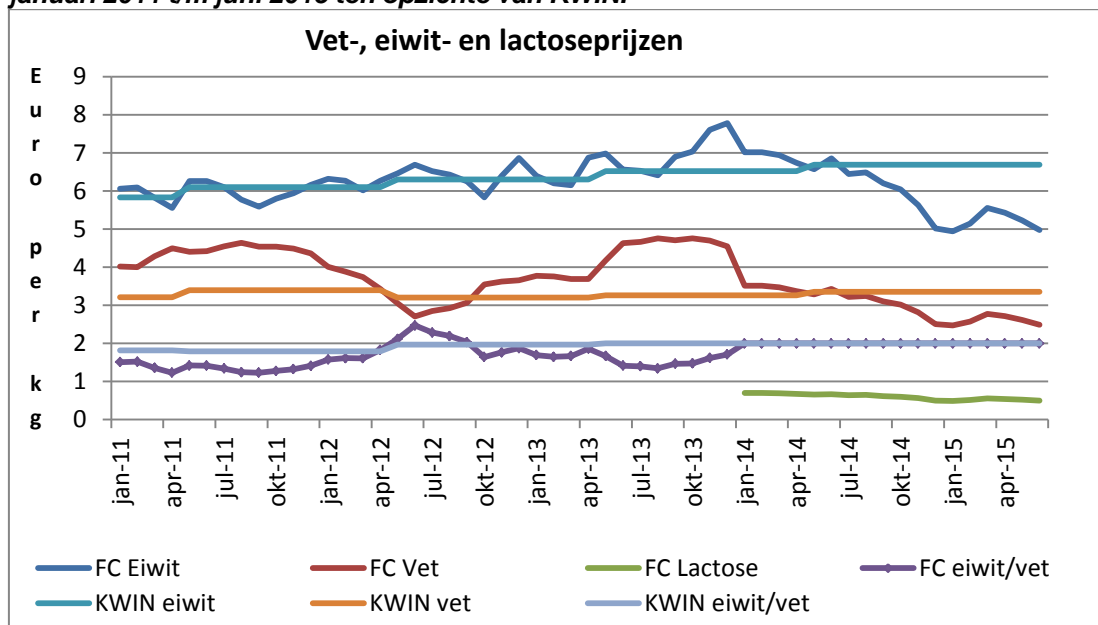

Formule: vet- en eiwitprijzen en inhouding

Voor een inschatting van de melkprijs tot en met 2024 voor verschillende gehalten is bij de Lange termijn begrotingen 2014 uitgegaan van een vetprijs van € 3,35, een eiwitprijs van € 6,69 per kg en een inhouding van € 3,65 per 100 kg.

In de volgende grafiek zijn de vet- en eiwitprijzen uit KWIN vergeleken met FrieslandCampina vanaf januari 2011. In april 2014 zijn de vet- en eiwitprijzen van FrieslandCampina € 3,37 respectievelijk € 6,74 en de vaste eiwitprijs/vetprijs verhouding 2,00. De verhouding eiwit/vet in KWIN is 2,00 (6,69/3,35).

Figuur 4. Vet- en eiwitprijzen (€/kg) en de eiwit-vetprijsverhouding van FrieslandCampina vanaf januari 2011 t/m juni 2015 ten opzichte van KWIN.

Melkprijsystematiek FrieslandCampina

Vanaf 2014 is een aantal wijzigingen ingegaan. De belangrijkste – in relatie tot de KWIN formule – zijn het afschaffen van de negatieve grondprijs en de uitbetaling van lactose.

De garantieprijs wordt gepubliceerd per 100 kg melk met 3,47% eiwit, 4,41% vet én 4,51% lactose bij een jaarleverantie van 600.000 kg. De vaste verhouding tussen de eiwit-, vet- en lactoseprijs is 10:5:1. De kwantumtoeslageregeling is niet gewijzigd, behoudens een iets hoger tarief (€ 0,84 in plaats van € 0,78 per 100 kg) bij een jaarleverantie hoger dan 2 mln kg melk.

De prestatietoeslag is verhoogd van 30 naar 35% van de netto winst en in september wordt hiervan een voorschot uitbetaald.

Ook worden sinds 2014 de seizoensheffingen- en toeslagen niet verrekend met het maandelijks melkgeld, maar wordt in december voor het gehele kalenderjaar het saldo afgerekend.

Tabel 3. Inhoudingen en toeslagen FrieslandCampina (€ per 100 kg)

FrieslandCampina	2012	2013	2014	2015
negatieve grondprijs	-3,20	-3,20	0,00	0
financiering				
regelingen	-0,82	-0,82	-0,87	-0,87
vaste kosten	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16
kwantumtoeslag 600.000 kg	0,88	0,88	0,88	0,88
kwaliteitstoeslag 50,00 per 100.000 kg	0,05	0,05	0,05	0,05
SOM	-3,25	-3,25	-0,10	-0,10
Weidegangpremie	0,50	0,50	0,50	1,00

Statistiek

De tabel toont het verloop van de melkprijzen over de afgelopen 10 jaar (KWIN-V 5 jaar).

Ontwikkeling melkprijs in euro's per 100 kg melk en melkprijzen (prijzen **exclusief BTW**)

	Prestatie- waarde (€)	KWIN-V
2005	31,32 ¹⁾	
2006	30,93 ¹⁾	
2007	35,07 ¹⁾	
2008	36,37 ²⁾	
2009	26,99 ²⁾	
2010	33,62 ²⁾	31,00
2011	38,07 ³⁾	32,50
2012	35,61 ³⁾	32,50
2013	41,57 ³⁾	33,50
2014	41,53 ³⁾	34,50

¹⁾ Prestatieprijs van Campina Melkunie ²⁾ Prestatieprijs Friesland Campina

³⁾ Garantieprijs + prestatietoeslag + weidetoeslag Friesland Campina (excl. reservering ledenobligaties)

Verwachting gangbare melkprijs in de komende 10 jaren

Van de verwachte opbrengstprijzen van melk kan slechts een indicatie worden gegeven, gezien het grote aantal onzekerheden waarmee deze is omgeven. De voorspelling wordt onzekerder naarmate verder vooruitgekeken wordt. Het gevaar is groot dat verwachtingen worden verabsoluteerd en een eigen leven gaan leiden, vooral wanneer ze een grote nauwkeurigheid suggereren. Mede daarom wordt de voorspelde melkprijs afgerond op € 0,50 per 100 kg melk.

Om inzicht te krijgen in toekomstige melkprijzen, zijn de verwachte ontwikkelingen op de zuivelmarkt geanalyseerd. Hierbij is rekening gehouden met lange termijn voorspellingen van kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen op agrarische markten. Rapporten van gerenommeerde organisaties als OESO/OECD (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) en FAO (Food and Agricultural Organisation) en EC vormen hiervoor de basis.

Norm

De gemiddelde melkprijs tot en met 2025 wordt ingeschat op **€ 34,50 per 100 kg melk**, exclusief BTW, bij levering van **800.000 kg melk** (was 600.000 kg) met 4,40% vet en 3,50% eiwit. Het BTW-percentage bedraagt 5,71%. Verder is dit bedrag exclusief een eventuele weidetoeslag en exclusief de niet contante uitkering op naam (als ledenobligaties). Friesland Campina keerde in 2014 gemiddeld € 0,29 per 100 kg melk uit aan weidetoeslag. Dat bedrag zal door de verdubbeling van de weidepremie – in combinatie met gelijkblijvend aandeel weidegang - in de toekomst twee keer zo hoog zijn.

Voor andere vet- en eiwitgehalten kan de volgende formule worden gehanteerd:

Melkprijs 2015 – 2025 (excl. BTW) : (3,35 x vetgehalte) + (6,69 x eiwitgehalte) – 3,65 € / 100 kg

Verwachting biologische melkprijs in de komende 10 jaren

De biologische melkprijs over 2014 bedroeg ongeveer € 49,50 per 100 kg melk (excl. btw; in 2013 € 46,60). De biologische melkprijs wordt bepaald door vraag en aanbod van biologische melk op de West-Europese markt en is nauwelijks afhankelijk van de ontwikkelingen op de wereldzuivelmarkt. Het verschil tussen de prijs van biologische melk en gangbare melk was met € 10,10 in 2014 groter dan in 2013 en ook groter dan het prijsverschil van € 8,60 waarmee in de voorgaande jaren is gerekend. Daarom wordt voorgesteld om een verschil van € 9,- op te nemen vanaf 2015.

Mengvoer

Ten opzichte van 2013 zijn de prijzen van mengvoer in 2014 met ongeveer 15% gedaald. De eerste maanden van 2015 zijn de prijzen weer licht opgelopen.

De verwachting voor de lange termijn prijzen komt overeen met het huidige niveau. Omdat vorig jaar de mengvoerprijzen op dat niveau zijn geprognoseerd, kunnen de huidige KWIN-prijzen gehandhaafd blijven. Dit betekent voor:

Standaard brok (940 VEM, 90 gDVE)	€ 21,50
Eiwitrijke brok (940 VEM, 120 gDVE)	€ 25,00
Zeer eiwitrijke brok (940 VEM, 180 gDVE)	€ 31,50

De prijs van kalvermelkpoeder wordt vastgesteld op € 175.

Ruwvoer

In 2015 is er een kleiner snijmaïssareaal en vanwege de groeiontwikkeling van de melkveestapel, is de verwachting dat de maïs in prijs omhoog zal gaan. De prijs in KWIN is vorig jaar verhoogd en voorgesteld wordt deze gelijk te houden op € 0,17 per kg ds (uitgaande van 35% ds en 970 VEM op basis van € 60,00 / ton verse maïs, 43 ton/ha).

Prijzen vee

De verwachting is dat de prijzen van de kalveren met € 5-15 zullen dalen. Dit is in de onderstaande tabel opgenomen (stierkalf van 105 naar 90, kruisling van 295 naar 285, vaarskalf van 35 naar 30 Euro).

Prognose prijzen gebruiks- en slachtvee

	Prognose langere termijn 'af boerderij' (excl. BTW)
<i>Gebruiksvee</i>	
Stierkalf (nuka) voor mesterij	€ 90 (was 105)
50% BWB kruisling stierkalf (nuka) voor mesterij	€ 285 (was 295)
Vaarskalf (nuka) voor mesterij	€ 30 (was 35)
Vaarskalf 1 jaar	€ 600
Drachtige pink 2 jaar	€ 1.050
Drachtige koe, niet melkgevend	€ 1.100
Melkgevende vaars	€ 1.050
Melkgevende koe ?	€ 1.100
<i>Slachtvee</i>	
Pink 2 jaar voor slacht (O3, 200 kg)	€ 490
Slachtkoe, worstkoe (P2)	€ 610
Slachtkoe, afgemest (O3)	€ 735
Gemiddelde slachtkoe (50% P2 en 50% O3)	€ 675

Mestafzet

Vorig jaar is besloten om voor de mestafzetkosten te verlagen tot € 5 – 12 per kuub, afhankelijk van regionale verschillen. Gezien de ontwikkelingen is dit aan de lage kant. Ook is het onderscheid in reguliere afzet en verwerking belangrijk, omdat verwerking o.b.v. een mestverwerkingsovereenkomst (MVO) of vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO) extra kosten met zich mee brengt.

Voor reguliere afzet van mest kan worden gerekend op 5 tot 14 Euro/kuub afhankelijk van regionale verschillen, extra kosten voor te verwerken kuubs zijn 3 tot 6 Euro.